Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 435 — Կը հրատարակուի Գե. եւ Շբ. օրերը — Կը ծախուի հատը 3,5 Ս. դահեկան

ԳԻՆ

	ՏԱՐ.	ՎԵՑԱՄՍ.	
Լիբանան Սուրիա	60	35	գրս. Ոկս.
Արտասահման	4	2,5	Տոլար
Իտալիա Գարսկաս.	15	8	Շիլինգ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Բլաս սէ Գանոն 9 բիւ մ'Իթալի

Պէյրութ — Լիբանան

Նամակ թղթակցութիւն եւ դրամ ուղարկել Վարչութեան անուանով

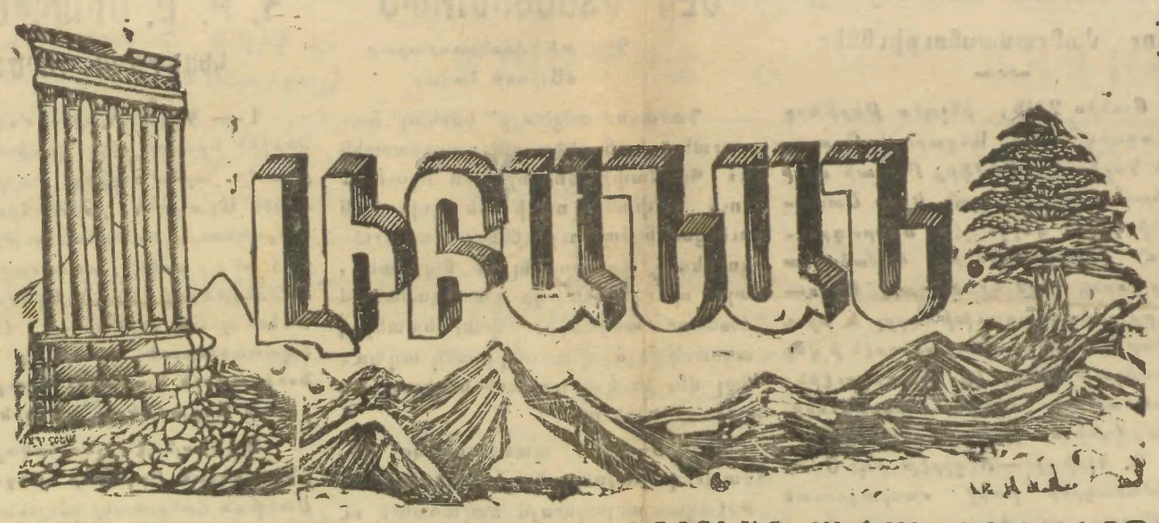

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒՕՐԵԱՅ ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

3

ՅՈՒԼԻՍ 1929

LIPANAN

JOURNAL ARMENIEN POLITIQUE LITTERAIRE

Place des canons 9 Rue d'Italie

Beyrouth - Liban

ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԶՈՐ ՀԱՐԿ Է ԴԱՐՄԱՆԵԼ

Հայ Մամուլով հետաքրքրուող ընթերցասէր ազգայիններ, ամէն օրի, մասնաւոր կերպով այս շրջանին, այրինք ազգ. վարժարաններու փակման նախօրեակին, զարմանքով կը կարդան կրթական մեքենան կանգնաւորելու, ազգ. վարժարաններու համանման եւ տեղական երկրորդական վարժարաններու ուսումնական ծրագրի համապատասխան մակարդակով մը օժտելու սահմանադրական, կարող, փորձառու եւ վկայեալ կրթական մարմիններու կազմութեան, մանկավարժական ուսուցումի եւ այլ արդիական մեթոդներու կիրարկումի մասին գրուած յօդուածաշարքերը գրուած օրացոյց ազգայիններու կամ նախանձախնդիր կրթական մշակներու կողմէ, որպէս բոլոսան մայրենի լեզուի եւ ցեղի պահպանման սպառնացող թերութեան մը դէմ, որ սակայն կը մնայ միշտ անդարմանելի։

Ըսելէ թէ հայ մամուլը լիուլի կը կատարէ իր պարտականութիւնը, հայ դրողը կը բերէ իր մասնակցութեան բաժինը սակայն օրվհետեւ բոլոր բաժնեհաներներն ալ միանուագ չեն ջնուիր դարձի, հիւանդութիւնը կը մնայ անբուժելի։

1920–21ին, Լեռնայի ազգ. իշխանութիւնը, ջանաց այս խոսքը գարմանել, Կիլիկեան կրթական գործին համար նշանակելով ընդհանուր քննիչ մը եւ կրթական մշակները ենթարկելով մասնաւոր քննութեան որպեսզի արժանաւորներու յանձնուի նոր սերունդի դաստիարակութեան գործը։ Ժամանակակից ցաւալի իրադարձութիւններ, ցաւալի է ըսել, անհեռանք թողուցին այս գովելի ձեռնարկը, որ այս անդարմանելի հիւանդութեան միակ գարմանն է։

Լիբանահայ Ազգ. Վարչութեան Ուսումնական Խորհուրդը, բնական է, կրթական միօրինակ ծրագրի մը մշակման համար պիտի հանդարձակցի Սուրիահայ Ուսումնական Խորհուրդներու հետ։

Ուսուցչական ասպարէզի մաքրագործումով, ուսումնական նոր ծրագրի մշակումով, բնական է, կատարուած պիտի ըլլայ ամենամեծ քայլը ասկայի ազգի, ազգային ուղղութիւնները եւ մշակոյթը հեռուստաբար եւ ազգային գոյութիւնը պահելու անպարտ եւ անկրաւսա, հայ ուսանողին պատեհութիւն ընծայելու, առանց դժուարութեան, մանելու տեղական կամ օտար բարձրագոյն վարժարաններ։

Պատ. Ուսումնական Խորհուրդին չափ, եւ թերեւս քիչ մ'ալ աւելի, պատասխանատուութիւն կը ծանրանայ նաեւ հոգաբարձու մարմիններու վրայ։ Կարող ուսուցիչներու ընտրութիւնը անհրաժեշտութիւնմ'է, սակայն աւելի մեծ սիրողականութիւն մ'է գանանք նիւթապէս ապահովելու խնդիրը։ Ա. այս անհրաժեշտ է վերջնականապէս ընդունիլ առանց երկու մտաւոր վճռաւորմի դրութիւնը, ուսուցիչի ընտրութեան մէջ բացարձակապէս ազատ ըլլալ անկողմնակալ ու անաչառ. վերջ տալ կարգ մը ազգային սովորութիւն դարձած կիսամիջոցներու կրթական պիւտճէն ապահովելու համար, նախագծել դիւտճէ մը եւ ընդ գրկել գոյ.ոգական տարբերու գանձումին համար պատուաւոր եղանակ մը, եթէ անհնար կան եւ պատկան մարմիններ չկարենան ընդհանրացնել ազգային տուր տարբի դրութիւնը որ ամէնէն օրինական ու պատուաւորն է։

Ըլլալ անաչառ ընտրելու առեն, ըլլալ խստապահանջ կրթական մշակներու հանգեպ եւ ինչ որ ամէնէն հիմնականն է, ջանալ լրիւ գոհացնել զանոնք։

Յ. ՊԱՅԵՆ

Ի՞ՆՉՈՒ ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅԸ ՍԿՍԱԾ Է

ԱՆԲԱՂՁԱԼԻ ՏԱՐՐ ԴԱՌՆԱԼ

Գրեց՝ ՏՕՔԹ. Գ. ԱՄԱՏԵԱՆ

Գաղութահայը իր սպրած նոր միջավայրերուն մէջ, այս ծանօթ գաղաձաներով եւ պայմաններուն մէջ ետ փափուկ դիրքի մը սէջ կը գտնուի։ Այս մեր թուած բազմաթիւ պատճառներէն մէկուն ազդումը կը բաւէ որպեսզի ան մէկ օրէն միւսը անբաղձալի տարր մը դառնայ։ Ա՞յ անոր որ կանգիտանայ այս պայմանները եւ զգուշութիւն չ'ըներ։

Այս բոլոր թուած պատճառներուն վրայ կարելի է աւելցնել եւ յետ պատերազմեան ազգային մոլեռանդութիւնը։ Ամէնուրեք ազգայնական հով մը կը փչէ։ Պետութիւնները եւ ազգերը ամէն ժամանակէ աւելի մոլեռանդ եւ ջիղոյնացած վիճակ մը ունին։ Ընդհանրապէս դարձած են օտարներու եւ փոքրամասնութիւններուն հանդէպ։ Պետական խիստ միջոցներ ձեռք կ'առնեն օտարականներու վերաբերմամբ. փոխադրձ վստահութիւնը եւ կասկածը զիրենք հանգիստ չի թողուր երբեք։ Որով օտարականներու եւ փոքրամասնութիւններու համար ամենաբեկ խիստ դժուարին եւ փափուկ կացութիւն մը ստեղծուած է։ Պարզապէս մենք հայերս պէտք եղածին պէս չենք ըմբռներ այս կենսական կարեւորութիւն ունեցող հարցը։

Երկրորդ կարգի պատճառները ըստ ոչ հայը անբաղձալի տարր կը դարձնեն. մեզմէ կախում սնին, կարելի է ըսենք ներքին պատճառներ նկատել։ Այս կարգի պատճառներուն բարձումը ուղղակի մեզմէ կախում ունի։ Ցեսնենք օրանք են այս պատճառները. ամէնէն առաջ ֆարելի է յիշատակել մերկուսազանութիւնը։ Ցաւալի իրողութիւն մըն է որ հայը գաղութներու մէջ, քիչ մը ամէն կողմ կուսազան դարձած է։ Սովորական բաներ են քէմփերու մէջ տեղի ունեցող ամէնօրեայ կռիւները։ Նոր այդ կռիւները խումբերու մէջ տեղի կունենան, ինչպէս երկու հակառակորդ փարթիներու եւ կամ օրինակ երկու խումբի բաժնուած Ազգ. Որբերու կռիւները բնականաբար անանք պարզ կռիւի սահմանէն կելլեն։ այդ տեսակ ընդհարումները կարելի է պզտիկ ճակատամարտ անուանել։ Դժբաղդաբար այս կարգի ճակատամարտները սկսած են վերջերս յաճախագէպ դառնալ Սուրիոյ, Ֆրանսայի, Յունաստանի եւ Եգիպտահայոց մէջ։ Այս մեծ խմբական բաղխումները շատ բնականօրէն ազգ. արձագանգ մը կը գտնէ ոչ միայն սահմանական եւ կառավարական շրջանակներուն մէջ այլ եւ մամուլին եւ տեղացիներուն քով։ Պետական ժողովուրդ մը կամ ազգ մը. չիկարնար հանդուրժել որ օտարը կամ փոքրամասնութեան մէկ տարրը իր երկրին մէջ այս կարգի ճակատամարտներ մղէ։ Մէկ կը հարբերէ, երկրորդին աչք կը դոցէ, բայց երրորդին ալ չվարանիր ըսելու որ հայը կատաղանէ, հայը երկրին անդորրութիւնը կը խանգարէ, հայը ասոիկանութիւնը եւ դատարանները կզբաղեցնէ եւ վերջապէս հայը անբաղձալի է։ Ինչո՞ւ այս ուղղութիւնով սկսած են արտայայտուիլ հայոց հանդէպ Սուրիական եւ Յունական թերթերը։ Իսկ Ֆրանսայի մէջ ալ հայերու կռիւներուն հանգիստաբեր զոր Ֆրանսացիները նոյնը կը թուին։ Երկրի մը բնիկ ժողովուրդին, մէջի կռիւները իրենց համար քիչ թէ շատ բնական դարձած է եւ պետութիւնը աչք կը գոցէ ուղղէ չուզէ։ Այլ նոյն չէ եկուոր օտարականին համար։ Տեղացին չի հանդուրժեր որ օտարը իր երկրին մէջ անվերջ կռիւներով իր հանգիստը վրդովէ։ Ահուրեան իր անբաղձալի տարը նկատուելուն կարեւոր պատճառներէն մէկը։

Ոչ նուազ կարեւոր պատճառ մը որ զմեզ անբաղձալի կը դարձնէ մեր մէջ սիրող անկարգապահութիւնն է։ Ցաւալի է խոստովանիլ։ մեր ժողովուրդը ամէն մէն ժամանակ աւելի անկարգապահ գարձած է։ Մեծ չի սեպեր, հեղինակութիւն չի ճանչնար, օրէնք չի յարգեր երբ կը գտնուի ազգային իշխանութեան դէմ յանդիման։ Ինչանաբար ասկէ կը ծագին խնդիրներ, վէճեր, կռիւ, անհամաձայնութիւն եւ դատ։ Ա՛սեղծուի քաղաքին, անիշխանական վիճակ որ իր կարգին կանդրանդանայ բոլոր ազգային գործերուն վրայ։ Այսպիսի վիճակ մը չի կրնար միշտ դարակուիլ մեր մէջ. կուգայ առեն մը որ դուրս կարձագանգէ։ Եւ ահա օտար դրացին կսկսի խօսիլ եւ քննադատել մեզ, ըսելով։ հայը անհամերաշխ է, հայը իր մեծերուն չենթարկուիր, հայը անկարգապահ է, հայը բաղձալի եւ համակրելի տարր մը չէ։

Պատճառներէն դատ, կան նաեւ երկրորդական փոքր պատճառներ եւս որոնք դմեզ կրնան անբաղձալի դարձնել։

Շարունակելի

(2)

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ Ս. ՆՇԱՆ ԱԶԳ. ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Յունիս 30 ին կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը 3.30 ին՝ վարժարանի շրջափակին մէջ, նախագահութեամբ Կաթ. Փոխառաջնորդ Տ. Եղիշէ Եպ. Կարոյեանի՝ տեղի ունեցաւ ամավերջի հանդէսը Ս. Նշան Եկեղեցւոյ Ազգ. Երկսեռ վարժարանի։ Ներկայ էր խառն երկսեռ բազմութիւն մը՝ հակառակ անոր որ ներկաներէն ոմանց հարկադրուած էին սպասել արեւու տակ, հեռաւորութիւնն ու խանդավառութիւնը վառ մնացին մինչև վերջ։

Կատարուեցան Հայերէն. Ֆրանսերէն. Արաբերէն արտասանութիւններ, և յոլով նուագներ լիցի նուագախումբի կողմէ։

Ցիշելու արժանի են, Հայերէնի, Ֆրանսերէնի և Արաբերէնի դասաւանդութեանց տրուած քննութիւնը, դասնակի վերաբերեալ դասախօսութիւնը, որու արդիւնքը շատ գոհի էր շնորհիւ վարժարանի Տնօրէն Գր. Վարդան Դէօրդեանի Տրկնոյ, իր ազնիւ ամուսնոյն կանչելու համահաւասար, նուիրուելու փափաքելի է որ յառաջիկայ շրջանին ասոյ գասը երաժշտութեան մէկ մասը նկատուելով, ձրիաբար մատուցուէր առնատարակ ուսանողութեան որպէս զի աղքատներ ալ կարենան օգտուիլ անկէ։ Բեմական արուեստի տարուած ջանքերը, որոնք ստեղծեցան երիտասարդներու կողմէ զանազան լեզուներով կատարուած յոլով արտասանութիւններով։ Գաս. Հոգաբարձութեան անխոնջ աշխատանքը զոր տարեկան տեղեկագիրով մը պարզեց Առաջնորդարան Գր. Տօքթ. Դէրդեանցարեան յայտարարելով մինչեւ ամսոյն թէ հոգաբարձութիւնը, իր անդամներէն երկուքին բանաւոր գասնուոյով քաջալերուելն հակառակ եղբեր անդամներով, ասոնց թազական խորհուրդի՝ բոլորած է չշմանը թոշակներու վրայ 20 առ հարիւր յաւելում մ'ալ ընելով և հակառակ ծանրբեռնեալ դիւանէն ապահոված յառաջիկայ տարեշրջանի համար փոխանցելի պահեստ դուժար մը պահուկան նպաստով, հայրեն։ մինչ թեանց ոչակցութեամբ և ան, զներուն սիրայօժար քաջալերութեամբ։ Առանձնապես Գր. Փափազեան չնչեց մայրենի լեզուի դերաբ ազգային զոյութեան պահպանման տեսանկիւնէ՝ առայս կոչ բնելով հայ ծնողներու նախանձախնդրութեան։ Ապա իր հուսկ բանքը խօսեցաւ վարժարանի Տեսուչ Գր. Վարդան Դէօրդեան նախ հանդիսական ներուն զարգելով մայրենի լեզուի անհրաժեշտութիւնը հայրենի զգացումներ և ասիայի զրաչի անկարուան պահպանութեան համար, անոնց զուգորդելով՝ անանձնաւորեն եկեղեցական և զուտ հայկական աւանդական զուտ նուիրութիւնները։ Ապա չշնանաւորա առնչուան ուղղելով իր խօսքերը թելադրեց որ ներիթան պատանեան բոլ ուսանողական կեանքէն դեղի գործնական կեանք ընթանալու հարկադրուածներ պէտք է իրենց ժառանգ զարգացումը մշակեն ինքնօգնութեամբ իսկ ասելի բազդաւորներ բարձրագոյն կրթութիւն ստանալով հանդերձ, պէտք է վառ պահեն ասկայն և կրօնական զգացումները։

Հանդէսի կանոնաւորութիւնը. մինչ նալով Գաս. Հոգաբարձութեան, կրթասէր ծնողներու և ուսումնասէր երիտասարդներու նուիրեալ աշխատանքը ներուն, կրթական այս յարկին մէջ կազմած ին նախանձելի և օրինակելի գաղնաւորութիւն մը։ Եղան յայտարարի ընդունարներ, որոնք յանձնայն դէպ ազգ. վարժարանի հանդիսի հանդիսաւորութեան։ Ապա իր հուսկ բանքը խօսեցաւ վարժարանի Տեսուչ Գր. Վարդան Դէօրդեան նախ հանդիսական ներուն զարգելով մայրենի լեզուի անհրաժեշտութիւնը հայրենի զգացումներ և ասիայի զրաչի անկարուան պահպանման համար, անոնց զուգորդելով՝ անանձնաւորեն եկեղեցական և զուտ հայկական աւանդական զուտ նուիրութիւնները։ Ապա չշնանաւորա առնչուան ուղղելով իր խօսքերը թելադրեց որ ներիթան պատանեան բոլ ուսանողական կեանքէն դեղի գործնական կեանք ընթանալու հարկադրուածներ պէտք է իրենց ժառանգ զարգացումը մշակեն ինքնօգնութեամբ իսկ ասելի բազդաւորներ բարձրագոյն կրթութիւն ստանալով հանդերձ, պէտք է վառ պահեն ասկայն և կրօնական զգացումները։

Հանդէսի կանոնաւորութիւնը. մինչ նալով Գաս. Հոգաբարձութեան, կրթասէր ծնողներու, դասախօսութեան տակ ու բանդի մը և Գր. Վարդան Դէօրդեանի ձեռնհասութեան հետ մրցած, վարժարանին տուած են սիրայր կրթական օգնութիւն հանդիսանք։

Մրցանակներ տարան Հայերէն, Ֆրանսերէն լեզուներու, զանազան դասերու վարքագրերի, ներկայութեան ձեռագրերի համար տարեկան չորս հոգ երիտասարդներ։ Ներկայութեան համար մէյմէկ ժամացոյց տարան 9 երիտասարդներ, որպէս խրախուսանք ճշգրտութեան։

Հանդէսը փակուեցաւ նախագահ Սրբազանի պատգամիչով որմէ վերջ տեղի ունեցաւ ձեռագործներու վիճակահանութիւն մը որու առիթով դժբաղդաբար լաւ շնորհներ չէին դած, ըստ յայտարարութեան հոգաբարձութեան ատենապետ Գր. Փափազեանի և բուսական ազատաբար մուտքեան հանդիսի մինչեւ։

Գ. ՊԱՀԼԵԱՆ

Ճրաճfo—Թուրf նամակագիր

նոր մանրամասնութիւններ

Յունիս 23ին, ինչպէս թերթերը արձագանգ եղան, Անգարայի Արտաքին Գործոց Նախարար Թեվֆիք Բիւշրի պէյի և Ֆրանսական դեսպան կոմս Շամպրէնի կողմէ վերջապէս ստորագրուեցաւ Ֆրանսо—Թուրք համաձայնագիրը որուն հիմ կը ծառայէ Սիրոյ—Թուրք սահմանագլուխի հարցը և որու համար ներկայ տարուայ սկիզբէն ի վեր բանակցութիւններ կը կատարուէին։ Հետեւեալ նոր մանրամասնութիւններս արժանի են յիշատակութեան։

Ա. Կիսիպէն—Ռէղիրէթ իսկն Օմար տեսմանագիծի շուրջ ստորագրուած բրոթոգոլը որ համապատասխան է 1926 Մարտ 30ին Անգարայի մէջ կազմուած Ֆրանսо—Թուրք յանձնախումբի որոշումին՝ ոչ կը գտնէ հաւաստարտեալ երկու ստորագիրը տերութիւնները։

Բ. Մերսին—Տարսոն—Ատանա գիծը ծախու առնուած է Թուրքերոյ կողմէ և մինչև 15 օր պիտի կատարուի փոխանցումի գործողութիւնը որու փոխարէն Թուրքիան ոչն դիծի շահագործումը յանձնած է Ֆրանսայի ու յանձնաստ եղած շահագործումի համար դրամներով երաշխաւորել ընկերութեան պահանջները։

Գ. Նախապէս ստորագրուած Դաշնագիրներով կամ համաձայնագիրներով հաստատուած Ֆրանսо—Թուրք սահմանները կը կատարուէին։

Դ. Բրոթոգոլ մը ստորագրած է համաձայն 1926 ին Անգարայի մէջ ստորագրուած համաձայնագրի։ Ֆրանսо—Թուրք բարեկամութեան կիսման վրայ որով Ֆրանսա իրաւունք կունենայ յիշեալ երկաթուղագիծը երկարել մինչև Սուրիոյ սահմանները օգտուելով անկէ իր փոխադրութեանց համար։

Ե. Համաձայնութիւն գոյացած է բարեկամական ձեւով։ յառաջիկայ Սեպտեմբերը ամիսին սկսեալ խորհրդակցութիւններ կատարել Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ միջև գանուող վիճելի կալուածներու ու գոյքերու մասին։

Ասոնցմէ զատ տեսմանագլուխներու անդորրագրեան և վարչական մասին առնոց համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար Բ. Գիսիսերեան ասորիոյ պատուիրակ Հր. Ռզգիս և Անգորայի Արտաքին Գործոց Խորհրդոյն Նարի պէյ բանակցութեան մէջեն։

Այս համաձայնութենէն վերջ Փարիզի Թրքական Դեսպան Ֆերիկ պէյ հրահանգ ստացած է Գ. Գրիսանի հետ բանակցելու Ֆրանսо—Թուրք բարեկամութեան գալիք մը կնքելու համար։

Թօշակներու յաւելում

Պաշտօնեաներու թոշակներու յաւելման օրենքը՝ սորոգուած է։ Հանգստեան թոշակներու այս յաւելումէն պիտի չեղնան օգտուիլ։

400 զրօսաշրջիկներ

Յունիս 30 ին առաւօտ չորս հարիւր զրօսաշրջիկներ ցամաք ելած են «Գոնտաս» շոգենաւով։ Մաքսատան Վարչութիւնը հարկ եղած դիւրութիւններ ընծայած է։

ՄԷԿ ՍՏԱՍԵՒԵՌՈՒՄ

Գրուած՝ մասնաւորաբար «Ալիքի» համար

Դարաւոր անցեալը՝ ներկայ հասարակութեան մեծագոյն դասաբարակն է։ Պատմափիլիսոփայական ոլորտներուն թափանցելու ի բեռ զոյութիւն ունեցող ճշմարտութիւնները հասարակութեան ծանօթացնել չէ նպատակս։ այլ պարզապես կը բաւականանամ մօտաւոր անցեալի վրայ հպանցիկ ակնարկ մը ձգելու ապա անդրադառնալու մեր ներկայ գործունեութեան։ Աբարաթի փոխերուն։

1895—915ի պատմութեանց՝ վերադրող հայութիւնը քաջ ծանօթ է։ Թրքական անպատուոյն հալածանքն ու ամառոր. մահացնող արեւաւորն ու բնաջնջման նմայքը, բարեհաւանց տաղտակն ու զահանդեմբ ու անպատում խոգխոգումները իր ամբողջական երեւոյթներով՝ տակաւ մեր մտքերուն վրայ անջնջելիօրէն դրոշմուած կը մնան։

Չանց կ'ընեմ զարհուրեցնող բազմազան պատկերներու ցուցադրութիւնը. զի բացառութիւն է որ «Ալիքի» այս սուղ էջերը, կրնան աւելի յաւատաւ կեանքի տողերուն փարուսներ դառնալ։ Թեւ իմ տարեն ալ ցնոր չեն, սակայն բնդունիմ որ ներկայ մարդկութիւնը առաւելապես երեւոյթական խափկանքներ ու գունագեղ ելացում ներ նրապարուելու ենթակայ է, քան թէ լրջորեն ապագայի մասին խորհելու ու գործելու։ Այսուամենայնիւ կայ եւ մեզ ալ կը գեղուրի հասարակական խաւերուն մէջ այսպիսիներ որոնք աւագ պարտականութիւն կը նամարեն յիշեալ բնայներուն հոգեկան ազնիւ գաղութները վերազարթեցնել ու օգնուիլ, ստեղծել, կեդրոնացնել ու մարմնացնել։

Անա՛ այսպիսի կենսական դեր մ'է որ, կ'ասացուս եւ գլուխ հանելու կոչուած Սեբ. Վերս. Մրաբ. Կեդր. Պարչութիւնը՝ կը նրանագրէ իր բոլոր մասնաճիւղերը, լծուիլ ազնուական աշխատանքի մը որ ազգասիրական է ու հայրենասիրական, որ իր խորքին մէջ Աստուածայինն է ու հրեշտակային մարդասիրական։ Ու այդ՝ Հարատեւ մէջ, նոր Սեբաստիոյ կառուցման այժմեանցը հարցն է։

Հաւանաբար եւ վստանաբար՝ այս սոր Ամերիկեան, Սեբաստացիներուն իր նիւթական ու արտասահմանի՝ մասնաւորաբար Ցունասանի, Սիւրիոյ եւ Լիբանանի Սեբաստացիներուն իր ամբողջ հոգեկանով՝ կը զգուարտ թեզիքեր Հայաստանի Զուարդնոց հոգամասին վրայ կառուցելու ու մեր ազգայ հրջանկութեան օրօրանը հանդիսացող «Նոր Սեբաստիա»։

Արդ՝ փոքրաւոր մէկ մասնեռուն կայ մրայն, ոայրեանակիցներ.

Դէպի Հայաստան, դէպի «Նոր Սեբաստիա»։

Տարիներ առաջ, իր անունն էր մեզ դիւրագրգիռ, այսօր նոյն թեմն է, Մայրենի Հողը։ Ճիշտ 15 տարի առաջ սին երազ մ'էր այսպէս խորհիլ ու երեւակայել բայց այսօր մարմնացեալ իրագործութիւն է, հայրենակցնե՛ր, բոլոր զարթնուն օրու կազմուած հաւատքը, յոյսը, եւ սէրը, մեր երջանկութեան նիմնամարերն են ակներեւ։

Քաղաքացիականօրէն, մեր ըմբռնած (Liberté, Fraternité, Egalité) Ազատութիւն, Եղբայրութիւն, հաւասարութիւն նշանաբաները հոգեթով, մեկ մեկ զօրաւոր մագնիսներ են քանզի որ կը խաչեն մեր բանականութիւնը ու կը կապեն մեզ, մեր թոթախներուն, մեր յոյսերուն՝ Արարատի փոխերուն։

Տարաբախտ հայութիւն, մեկ փոքրիկ ճառուածը կազմող Սեբաստացիութիւնը, արտասահմանի ճարտնկալ ափերուն վրայ, կ'ուզացնէ իր վազեմի Սեբաստիաներն ու աւանդութիւնները, կը ներամացնէ իր անցեալ փառքն ու դիրքը, բայց վերազրոյներու վրայ ռական կամքը Հայաստանի մէջ «Նոր Սեբաստիան» կառուցանելու, հաստատամտութիւնը, խրոց ու ժարդ, խանդ ու եռանդ կուտայ մեզ ու կը սեռնչէ վերստին՝ վերազարթնցնել՝ ինչ որ ունեզ Թաւրքն ուրեն ու սուրեն եր քանդեր—աւերեր։

Դիտակցաբար ապրելու ու գիտակցաբար մտածելու ենչկա՝ մեր մէջ «Ման իմացող՝ անմոռանալը» եւ այդ անմոռանալը գործակցելու եւ յաւերժապես պանծացնելու համար Սեբաստացին հոգ է որ ցայց պիտի տայ՝ ամուսնի մարդկութիւն՝ բարգաւան դիմագիծը, ճամարտ, գեղեցիկ ու բարի։

Ո՛ւ, հայրենակից, դէպի գործ, դէպի նուիրական պարտականութիւն։

Դէպի Հայաստա՛ն, դէպի Նոր Սեբաստիա։

Հ. Հ. ՏՕՆԱՐԵՆՑԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

1.— Կեդր. Վարչ. ժողովը իր վերջին նիստին մէջ՝ երախտագիտութեամբ արձանագրեց Գոնիրէսբանակ Ցիկիրն Ագարի կ. Շերիֆեան պէյի պարտականաւոր նուիրատուութիւնը 11.093 անգլ. ոսկիի առաջնակարգ արժեթուղթերով, որուն եկամուտը յետ մահու պիտի գործածուի Մխիթարեան նպատակներուն, և որոշեց վերանձն նուիրատուն նշանակել Մխիթարեան Բարերար Անդամներու ցանկին վրայ։

2.— Նոյնպէս նշնորհակալութեամբ ընդունեցաւ Բարերար Անդամ Տիար Սարգիս Հանդամանի (Հելլաս, Գահիրէ) նոր նուիրատուութիւնը հինգ հազար ոսկի արժեթուղթերով։ ոսկիի արժեթուղթերով։ որ մոտ պիտի կազմէ իր հիմնադրամին (նախապէս նուիրած էր 1200 ոսկի արժեթուղթեամբ հաստատարար չենք ըլլ։)

3.— Կեդր. Վարչ. ժողովը անդամ մը եւս զբաղեցաւ Ազգանանդերի հարիւրաւոր չափահաս արուներու հարցով, զոր կրկին իր ուշադրութեան յանձնած էր Մխիթարեան Ցեղապետ Շրջանակային Ցանձնաժողովը, Աղեքսանդրիայեն ուղղուած թախանձագրին դիմումներուն եւ իր կազմէ տեղւոյն վրայ կատարուած քննութեան վրայ։ Թէեւ այն արդարացի հիմերը ընդունելի ուժ կալնան, բայց անհրաժեշտութիւն ցոյց տուած է ասոնց եւս քննութիւնը եւ պաշտպանութիւնը ստանձնող մանուկ անոնց մասին որ անդրադարձով օրերով անպատասխան կը դեղերին։ որպէս զի Թուրքերի նշանման հոն եւս կայան մը կազմակերպուի եւ անոնց վիճակին բարելաւման ժամանակ հոգ տարուի։

Կեդր. Վարչ. ժողովը որոշեց ուսումնասիրել այս խնդիրն ալ եւ տեսնել հնարաւորութիւն տանիցեն հոգ դարձ եւս ի գլուխ հանելու համար։

4.— Ինչպէս յայտնի է, Հ. Բ. Ը. Մխիթարեան «Մեսրոպեան հիմնադրամ»ով Հայաստանի մէջ հիմնուած է առաջին դաղութաւոր տունը «Նոր Եդեսիա» անունով, ուր հաստատուած են ընկել Թաքաքի դաղթականներ։ Այս վերջիններս գոհունակութիւն յայտնած էին ալ՝ ամենայն կերպ։ Մխիթարեան կազմէ ազգու դիմումներ եղան տեղափոխութեան համար։ Ուրախ ենք ծանուցանելու որ, շնորհիւ քաղաքացի Այսայիս Սրգսեանի բարեհաճ կարգադրութեան, որոշուած է մինչեւ աշուն Նոր Եդեսիան փոխադրել վերջին տարու գիլիսիոյ հեռաւորութեամբ կայարանի մօտ յարմարագոյն շրջանը։ Էնվիսանէն դեպի Արարատ տանող ճանապարհի վրայ, 150—160 հեկտար արդէն մշակուած բարերար հողի մը վրայ։ Այժմ մեն ձեռնարկուած է նախնական աշխատութեանց և յատակագիծներու պատրաստութեան։ Ներկայ պայմաններու մէջ, Նոր Եդեսիոյ տնտեսական բարօրութիւնը ապահովուած կրնայ նկատուիլ։ Կ'արժէ որ Թաքաքի ունեցուածները չանդրդուին այս դիւղին ճակատագրով։

5.— Շնորհակալութեամբ կ'արձանագրենք Տիկին Մարի Կիւլդեկեանի յանձնառութիւնը կեսարիոյ որդիներն երկուքին պաշտպանութեան համար, տարեկան 40 տոլլ։ ոսկի։ ինչպէս նաեւ բարեսէր Գ.ի նուիրատուութիւնը Ֆր. 10.000 յոգուտ Հայաստանի։

ԴԻՒԱՆ

ԸՆԴ. ՏՆՕՐԷՆԻՒԹԵԱՆ

Բարիզ, 3 Յունիս 929

ԿԵԱՆՔԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍ ՄԷՋ

Յունիս 23 կիր. կէս օրէ առաջ ժամը 9,30ին Գաստոն էլ Պելլօրի արանիին մէջ տեղի ունեցաւ Ազգ. Մանկապարտեզի ամավերջի հանդէսը։ Սրահը լեցուած էր անանախքնիներով բազմութեամբ։ Նորընտիր Կաթ. Փոխառաջնորդ Տ. Խաչ Ծ. Վ. Աշտարակեան ներկայ հայրերու հետ փութացած էր պատուել հանդէսը իր ներկայութեամբ։ Հանդիսաւորութեան մէջ՝

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՕԹՈՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ

Ինքնաշարժի վարիչները ընդհանուր գործադուլ մը էր եղած են Յուլիս մէկին պահանջելով հսկող ոստիկաններու կողմէ յաճախ անարդարաբար գրուած գրմոկան ուղղանքներու չափուրմը։

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռոլոր Լիբանանի մէջ 1 Յուլիս Ռ. օրէն իվեր օթոները գործադուլ ըրած են Ներկայացուցիչներու որոշմամբ գործադուլը սկսած է Ռ. 1 Յուլիսին։ Գործաթողները կը պահանջեն.

1. Ընդհանուր ներում բոլոր կանոնազանցութեանց համար։

2. Ոչնչել այն օրէնքը որ կը լիազորէ օթոներու շրջազայութեան հսկող ոստիկանները կեցնելու եւ անմիջապէս կառավարութեան ղրկելու ամէն կանոնազանց։

Պէյրութի օթոները իրենց կարժներէն զուրս ելած չեն։ Հէպել գանուող վարիչներ հաւանած են իրենց յաճախորդները մինչեւ Պէյրութ փոխադրել եւ ոչ իսկոյն կարաժ մնալ։ Գործաթողները որոշած են կատեցնել իրենց աշխատանքը օրքան առեն որ գոհացում չգտնեն։ Ռազմաթիւ անգործներ հաւաքուեցան Ֆին Սէրայի շուրջ, սպասելով կառավարական որոշման։ Ոստիկանական իշխանութիւնը ձեռք առու հարկ եղած նախազգուշութիւնը։

Ընդհ. Ապահովութեան Տնօրէն Պ. Պուշէտ Յուլիս 1ին առաւօտ, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Բրշոդէսին, Երդարութեան Նախարարին եւ Ռարձր Գոմիսերութեան պաստիրբաշին հետ։ Որոշուած է սահմանափակել ոստիկանութեան արդելքը։ Այն տեսակցութենէն վերջ Պ. Ասսա Պաւթանի իր մօտ հրաւիրած է օթոներու սենթիքայի նախագահ Ֆիլիփ էլ Ֆաթան, ինչպէս նաեւ Սենթիքայի Տնօրէն Ահմէթ-ալլահ էլ Պանը եւ խնդրած է որ իրենց պաշտօնակիցները հրաւիրէն հանդարտութեան, զանազան պատասխանատու նլատելով սուէ անկարգութեան համար։

Կը կարծուի թէ կառավարութիւնը ընդունած է օրինագիծ մը որով առաջ առ հարիւր ներման կարժանանան թեթեւ կոնոնազանցութիւններ։ Այս օրինագիծը պիտի ենթարկուի խորհրդարանի հաւանութեան որ պիտի գումարուի Յուլիս 13 ին։

Կ'ըսուի նաեւ թէ Պր. Պաւթանի վերսին կանչած է Ֆիլիփ էլ Ֆաթան եւ յայտարարած թէ կառավարութիւնը չհաւանիր քննել գործաթողներու խնդրանքները, հետեւաբար պէտք է վերսկսին իրենց աշխատանքին։

Պէյրութի ճիւղերը

Դամասկոսէն Պէյրութ հասած են Պ. Պ. Ֆազի Պէյ էլ Ղազի Սուրիական Սահմանադրի փոխ. նախագահը, Ֆախրի Պէյ էլ Պարութի, Սահմանադրի անդամ, Խալիլ Պէյ Մաթուգ, Նէճիպ Բոյը, Էֆրէթ էլ Սոլհ։

Իրազէն հասած է Ն. Ս. Յովհէփ Խայթ կաթոլիկ Սուրիացիներու Պատրիարք Կարդինալ Թարրունիի օծման համար։

Կապրիէլ Թարրունիի օծումը

Յունիս 30 Կիրակի առաւօտ կաթոլիկ Սուրիացիներու եկեղեցիի մէջ, տեղի ունեցած է Կապրիէլ Թարրունիի գահակալութեան հանդէսը մասնակցած է հանդիսաւոր պատարագ օրուն մասնակցած էին բոլոր Սուրիացի Արքեպիսկոպոսներ, ներկայ գտնուած են Լիբանանեան եւ Հոգաբար յիշխանութենց ներկայացուցիչներ, կաթոլիկ եկեղեցական պետեր եւ բազմաթիւ երեւելիներ։

ԹՈՒՐՔԻԱ

50000 Թուրքեր եգիպտոսէն Թուրքիա կուգան

Կ. Պոլիսէն կը յիշեն. 1924 թուականէն առաջ Եգիպտոս գաղութ ամէն Օսմանեան հպատակ պարտաւոր է կամ երկրին հեռանալ կամ Եգիպտական հպատակութիւնն ընդունիլ։ Մինչեւ կառավարութիւնը այս որոշման դէմ բողոքած է սակայն նկատի առնուած չէ։ Այս դատաձառաւ 50 հազար Թուրքերու Եգիպտոսէն Թուրքիա փոխադրուելուն եւ անոնց ազգութիւնը հարկ եղած պարտաւորութիւններու մասին թերթերը կը գրեն։

Մ. Քէմալի տրձանը Իզմիրի մէջ

Որոշուած ըլլալով Իզմիրի մէջ կանգնել Ղազիի արձանը։ Կ'աշխատուի արձանը պատրաստել յոյժ գեղարուեստական եւ անման գեղեցկութեամբ։ Իզմիրի քաղաքապետութիւնը առ այս յատկացուցած է քսան հազար ոսկի եւ եսեսուն հազար ուկի ալ ժողովուրդական հանգանակութեամբ գոյացած է։

Նախկին Ծով. Նախարար Մահմուտ Մուխթար փաշայի դատավարութիւնը

Նախկին Ծովային Նախարար եւ զեղծարարութեամբ մեղադրեալ Մահմուտ Մուխթար փաշայի դատավարութեան համար կազմուած է Ռարձր Ատեան մը որ պիտի գումարուի Իզմիրի մէջ։ Մուխթար փաշա ցարդ պատասխանած չէ ղրկուած կոչնագրին ասոր հետ մէկ տեղ Ատեանը իրաւացու է արդելքի տակ առնելու փաշայի կալուածները։

Ա Զ Դ

Յարգելիի գատաւոր վրանքաղաքի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Սահակեան վարժարանի ուժվերջի հանդէսի նկարագրութիւնը յառաջիկայ թիւով։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պր. Տումէրկ կ'ընդունի Սպանիոյ թագաւորը

Փարիզէն կը հաղորդուի թէ նախագահ Պր. Տումէրկ Էլիզէի պալատին մէջ մեծ հացկերոյթ մը տուած է ի պատիւ Սպանիոյ թագաւոր Ալֆոնս ԺԳ-ի։

Ժորժ թագաւոր Զէխոսլովակիոյ մէջ

Ռրակայէն կը ծանուցանեն թէ Ժ. Ժորժ Ա. թագաւորը Յուլիսի վերջը պիտի հասնի Մարիէնպատ ուր պիտի մնայ ժամանակ մը իր բժիշկներուն խորհուրդով։

Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի սխալ հասկացողութիւնը պարտքերու մասին

Պր. Ռամսէյ խորհրդարանի Երեսփոխանական Գործերու եւ Ելեւմտական յանձնաժողովներուն յայտարարութիւններ ըրած է պարտքերու մասին յիշելով իր սուացած մէկ նամակը որով Պր. Զբրչիլ կը տեղեկացնէ թէ Ֆրանսա Օգոստոս 1ին երբ Մրցելլ-Ն-հանգներու 400 միլիոն ոսկիի վճարումը ընէ, նոյն քանակութեամբ վճարում մ'ալ պարտաւոր է ընել Անգլիոյ։ Զբրչիլ-Գոյս համաձայնութեան համեմատ։ Պր. Ռամսէյ յայտնած է թէ Զբրչիլի այս տեսակէտը, չբաժներ արուած ըլլալով որ ներկայ եւ յիշեալ պարտքերու մէջ տարբերութիւն մը կայ, մին վաճառականական է միւսը քաղաքական։ Այս սխալ տեսակէտներու հետեւանքով կացութիւնը պիտի չվատնգուի արուած ըլլալով որ պարտքերու վերաբերեալ համաձայնութիւնը պիտի սարգրուի Օգոստ. 1էն առաջ։

Գերմանիի Ֆրանս. հիւպատոսարանի մէջ

Երկու բոլանիացի հպատակներ, Մարքոֆ 28 տարեկան եւ կինը 24 տարեկան, Պերլինի Ֆրանս. հիւպատոսին կը ներկայանան եւ Տիկին Մարքոֆ անմիջական օգնութիւն մը կ'ուզէ հասկցնելով թէ ձախ աքը վնասուած էր ու անխամ մնացած։

Հիւպատոսը երբ իր անձեռնհաս ըլլալը կը յայտնէ, Տիկ. Մարքոֆ տարձանակը հանելով, կը կրակէ հիւպատոսի վրայ որ բարեբաղդաբար ազատ կը մնայ, ոստիկանը կը հասնի եւ զանազանդ կ'առաջնորդէ ոստիկանատուն ուր տիկինը կը յայտարարէ. «Թէ մեզի արդարութիւն չգործեն, յառաջիկային լաւ նշան պիտի առնենք։

Բասքուիթինի աղջիկի կը բողոքէ

Բասքուիթինի աղջիկը Հինեմարի ընկերութեան դէմ բողոքած է շարաթական 2000 մարք թաշակ պահանջելով, ընկերութիւնը նախապէս մերժած էր կարծելով որ անիկա ազդեցութիւն չունի սակայն յետոյ պարտաւորուած է վճարել։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ Կիրակի Յուլիս 7 կէսօրէն յետոյ ժամը ձիշտ 2ին (ը. ե.) տեղի պիտի ունենայ հանդէսը՝ թաղիս Էշրէֆիյէի Նփրեմեան վարժարանի մանկապարտէզի բաժնին Նախագահութեամբ տեղւոյս Կոթ. Փոխ. Դեր. Տ. Եղիշէ Ս. Նպսկ. Պարսեանի։

ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԷՇՐԷՖԻՅԷԻ
ԿՆԻՔ

929 Յուլիս 0

ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ԿԱՄ ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆ ԳՆԴԱԿԸ

ՍԱՐԳԻՍ ԱՔՍՈՐԱԿԱՆ

Գ.

Գրեց՝ Ս. ՀԱՅԳԱԼԵԱՆ

(31)

Ազգ. Պլօքը, ինչպէս անուանական այս գործին նախաձեռնարկները, Ազգ. Իշխանութեան առաջարկին մէջ, ընարական գործին հանդէպ դժուարութիւն յարուցանելու դիտաւորութիւն մը նշմարելով, ուզեցին օր առաջ լրացնել քուէարկութեան գործը։ Հետեւաբար Ազգ. Տուրքը ընարութենէն վերջ գանձելու հաւատիացումով, երկրորդ դիմում մալ կատարուեցաւ Բաղքական Ժողովին որ մնաց իր տեսակէտին վրայ, խնդիրը յանձնուեցաւ տեղական կառավարութեան նկատողութեան։

Կառավարութիւնը, յետ քննութեան, հաստատած ըլլալով որ Ազգ. Տուրքի պարագան օրինական քուէարկութեան հետ կապ չկրնար ունենալ, տուաւ քուէարկութեան հրաման առ այդ տրամադրելով բաւական նպաստ ոստիկանական ոյժ։ Ընարութիւնը կատարուեցաւ շատ խաղաղ, վրանաքաղաքներու ազգայիններ մասնակցեցան ընարութեան 703 ձայնով բացի դաշնակցական ընարողներէ, որոնք կը չնային պաշտպանել Ազգ. Իշխանութեան տեսակէտը և ձախողեցնել այն մրակավանք ընարութիւնը։

Հակառակ Ազգ. Իշխանութեան, հաւանութեան կարուած այս ընարութիւնը, թէև Ազգ. Սահմանադրական տրամադրութեանց անհամապատասխան նկատողներ գտնուեցան սակայն պէտք չէ մոռնալ որ Պլօքի ձեռնարկը, իր իսկութեան և ծագման մէջ արդար էր հետևաբար Ազգ. Իշխանութիւնը չարդարացնար իր տիրական քաղաքականութեամբ հանդէպ այս ազգային աքին՝ որու նախաձեռնարկներէն էին իմէջ այլոց, Պ. Բիւզանդ Քէչեայեան, Սարգիս, առաջինը մինչև իսկ դատապարտողներ Հեղան ազգ. գործերու մէջ կառավարական միջամտութիւն հրաւիրած և Ազգ. Իշխանութեան հեղինակութիւնը, վտանգած ըլալու ամբաստանութեամբ։

Ազգ. Իշխանութիւնը և Կաթողիկոսարանը չուզեցին վաւերացնել ընարուած առաջին Սահմանադրական Թաղ. Խորհուրդը։ բաղկացած կուսակցական ներկայացուցիչներէ եւ չէղոքներէ, սակայն տեղական կառավարութիւնը պաշտօնապէս վաւերացուց զայն իբրեւ Վրանաքաղաքներու Հայ ազգային Վարչական Խորհուրդ։ Թաղականութիւնը կառավարական բարեացակամութենէն քաջալերուած ձեռնարկեց գործի։

Ընարական այս ձեռնարկի առթիւ, անհաճոյ դէպք մալ պատահեցաւ Վրանաքաղաքի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ առաջեւ հեռեւեալ պարագաներու ներքեւ։ Ազգ. Իրաւանց պաշտպան Յանձնախումբը։ ազգային Իշխանութեան կողմէ յարուցուած դժուարութիւնը նկատի ունենալով, մասնաւոր պատուիրակութիւն մը ղրկեց Համամանա գիւղը Վէնափառ Կաթողիկոսին մօտ, որ այդ օրերուն հոն կը գտնուէր։ ընարութեան արտօնութիւն ձեռք բերելու համար։ Վէնափառ Կաթողիկոսը խոստացաւ Պէյրութ դալ և գոհացում տալ կատարուած խնդրանքին։

Յանձնախումբը Հայրապետական խոստումէն քաջալերուած անոր արժանավայել ընդունելութիւն մը ընելու նախաձեռնութեամբ դրշտազարդեց քէմփի կեդրոնական ճամբան, չինել տուաւ գալարազարդ կամարներ, մասնաւոր տիսար մը պատրաստեց Վէնափառի ուղղութեամբ, խանութները փակել տուաւ սակայն խեղճ հիասթափութիւն ժողովուրդեան։ Հ. Ս. Օնութիւնը չուզեց անցնիլ կամարաւոր ուղիէն առարկելով թէ յաղթական զօրավարներու յատուկ էր այդ տեսակ հանդիսաւոր անցք մը։

Իսկ իր նոյն օրուան քարոզով արդիլեց Թաղ. Խորհուրդի ընարութիւնը, հակառակ գտնելով զայն ազգ. Սահմ. իշխանութեան պատանդներուն եւ օրինական տրամադրութեանց որոնց կարգին էր ազգային տուրքի չմասնակցող ազգայիններու ընարութեանց մասնակցելու իրաւունքէն զուրկ ըլլալու պարագան։ Գտնուեցան ազգայիններ, որոնք Հայրապետական այս արդելքին հանդէպ հրապարակային պոռթկումներ կատարեցին։ Ն. Ս. Օնութիւնը, ինքզինքը անարգուած զգալով ազատաց փակել եկեղեցին եւ երթալ Հալէպ։ Իր Հայրապետական հովանաւորութիւնը չարատեղ Պէյրութի հայութեան վրայ։

Բարեբաղդաբար խնդիրը վերջացաւ առանց մէջտեղի որոշեցաւ կատարուած այս հրապարակային և ազգային արժանապատութիւնը վիրաւորող ցոյցին կուսակցական բնոյթ տուողներ անպակաս էին։

Տեղական կառավարութիւնը տեղեակ ըլալով հանդերձ Հայ. Ազգ. Սահմ. կազմակերպութեան, ընարական տրամադրութիւնը տուաւ պարզապէս այս օրինական հիման վրայ ըստ որում ազգային տուրքի բռնաւումն և գանձումը, առանց պետական վաւերացումի ենթարկուած ըլալու, չէին կրնար օրինական բնոյթ ունենալ հետեւաբար եւ չէին կրնար արդելք ըլալ քուէարկութեան իրաւունքին դէմ, բաց ասոր քուէարկութիւնը լրնելով քաղաքացիական ոչ արդար եւ անբնաբարեալի իրաւունք, ոչ մէկ երկրի մէջ ենթակայ չէ տուրքի մը պարտաւորիլ վճարման, իբաց առաջ կարգ մը օրինական պատճառները որով կը չնչան քաղաքացիական իրաւունքները քաղաքացրը մը որ արգեն, իր սնրագործութիւններով։ կը ժրաբ զանանք։

(Շարունակելի)

ՏՈՒԳԼՈՒՆԻ Ջ. ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՇԱՏԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ԲԱՑԻ. ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՏԱՐՈՒՆԵՑԻՔ ԼԻԲԱՆԱՆ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Կը փնտռեմ հետևյալները Սարգիս եւ Պետրոս Մանսուրեան ներքս, (թերեւ Ենիկիոնցի) ոչնչ ասկէ երկու տարի առաջ Կելէքսանդրիոյ կը գտնուէին, եւ յուսահատուած, թեամբ կ'հրաղէին, գլուխ ճանչցողներէն կը խնդրեմ որ իմաց տան հետեւեալ հասցէին։

Yeghia Mansourian
Orphelinat Kélèkian
B. P. 487
4—3 Beyrouth

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԳՈՐԾՍԿԱԼՆԵՐԸ

Գր. Կիրակոս Տօնի կեան Գէյրութ էմբ
Գր. Կիւլէսեր Տէմիրճեան Հալէպ։
» Վահան Ուզուլեան Գէյրութ
» Մկրտիչ Փէքինեան Կարաճ
» Սամուէլ Գրիգորեան Վաքէրքաուն
» Իսկէնտէր Վռոյեան Մօնթէվիտէօ։
» Մքնաս Աջապահեան Գուլենեա-Սիրէս։
« Աբիսողոմ Խրիմեան Սանբավլօ։
« Յակոբ Աջապահեան Գլէվելէնտ։

ԳԼԻՇԷ ՇԻՆԵԼ

ՓԱՓԱՔՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՋԲԸ ԼՈՅՍ

Լիբանանի ջպարանքն մէջ տաս դիւրամատչելի գիներով, կը պատրաստուին ասկէ տասակ գլխարկներ։ Այս գործն համար մասնաւոր վարպետ մը ուրիշ որ ոսկարի վրայ կը պատրաստէ ամենանուրբ եւ գեղարուեստական գլխարկներ։ Հարիւրին 20 գրոշ։ առաջին ջղուեցնել։

Վարչութիւն
ՏՊՍԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ՊԱՆԴՈԿ-ԼԻԲԱՆԱՆ

ՕԳՆՈՒԼԻ

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յարգելի յաճախորդներուն որ մասնաւորաբար հայ ընտանիքներու զոհացում տալու համար, մեր ներկայ պանդոկ — Լիբանան էն զատ եւ անոր շատ մօտիկ, վարձած ենք երկրորդական յարկաբաժին մը։ օդասուն բարձր, եւ առողջապահիկ պայմաններով օժտուած որ ամէն դիւրութիւններ պիտի ընծայուին։

Յ. ՅՈՎՀԱՆԻՄԵԱՆ

ԸՆՅԻՒ ՄՈՒՀԱՄԷՋ ՖԻԼԻԷՐԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ԱՍՏՂԱԲԱՆԻ ԵՒ ԲԱՂՏԱԳՈՒՇԱԿ

Առժամաբար Հալէպ մեկնած Իր դրշանման գործատուութիւնները վրայ տեղեկացուցած է Ոչեկարութեան եւ Կիրնաթիէի նորակարգ գործատուութիւնները կարուածներ փնտռող, ֆէզիքական կամ բարոյական զանազանութիւնէ ատապետներ, իրենց ներկայով կամ ապագայով մտածողներ թող փութան եւ պիտի դիմեն կատարեալ գոհացում։

Հասցէ.— Պապիերիս ձորճ Բիէօ փողոց Թիւ 33 (48—26)

ԾԱՌՈՒ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆՈՎ

Պր. Խանձեանի, Նահրի կողմը 700—750 քառ. մէթր տարածութեամբ գեղեցիկ մը վրայ ունեցած 12 փայտաշէն եւ 3 քարաշէն սենեակնոց բնակարանը ծախու է, սեփականատիրոջ տրատահման մեկնումին պատճառաւ։ Կարելի է փոյթակերտ եւ քարաշէն մասերը ծախել զատ զատ։

Փափաքողները թող դիմեն հետեւեալ հասցէին։

Խաչեան արդուկիչ, Օրէլ մէրքրօլի մօտ Գէյրութ

Ի ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ԴԱՏ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Կը յայտարարենք թէ Կ. Պոլսոյ իրաւաբանական վարժարանէն վկայեալ իրաւագէտ Հարիւ Սայֆէտտինէֆ. Կ. Պոլսոյ մէջ 15 տարուան բեղնաւոր աշխատանքէ վերջ, վերադարձած է իր ծննդավայրը Պէյրութ եւ երեք տարիէ ի վեր, կատարեալ փափկանկատութեամբ եւ կարելի դիւրութիւններով, կը գոհացնէ իրեն դիմող ամէն տղէ խնդրարկուները։

Իր մասնաւոր կարողութեան ու բազմամեայ փորձառութեան հետ պետական բոլոր պաշտօնական շրջանակներու մէջ անձնական հեղինակութիւն եւ յարգանք վայելող այս ազնուահոգի եւ հայասէր անձնաւորութիւնը կը յանձնարարենք մեր յարգոյ ազգայիններուն։

Հասցէ.— Ալէմպի փողոց, Ալէմպի օթէլ Բ. յարկ։ Փափաքողներ կրնան դիմել Տպարան ԼԻԲԱՆԱՆ

HOTEL LUX
RUE ALLENBY
Directeur-Propriétaire M. TOURIGUIAN

Bâtiment neuf, Meubles neufs et propres, Bain froid et chaux, Déjeuner, dîner et souper au gré des clients. SERVICE SOIGNÉ. PRIX MODÉRÉ.

Շոր. Ճեշտ. Մաքուր և նոր կահաւորում, տաք և գաղջ ջուրի բաղնիք. Սուրճ և թէյ, Ճաշ և ընթրիք փափաքողներուն. խնամուած սպասարկութիւն. Դիւրամատչելի գին.

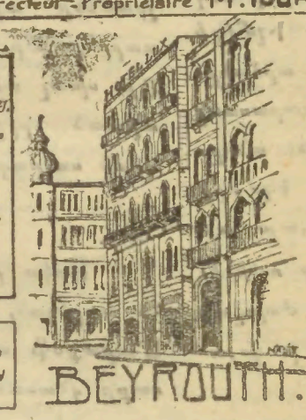

شارع النبي
BEYROUTH.
لوكندة لوكس

HOTEL BAGDAD
BEYROUTH PORT
ՀԻՒՐԱՆՈՑ ՕԹԷԼ ՊԱՂՏԱՏ
ՊԷՅՐՈՒԹ ԲՕՐ
ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԻՆ ԵՒ ԿԱՑԱՐԱՆԻՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԿԻՑ

Նոր կարասիներով կահաւորուած, եւրոպական եւ մաքուր սենեակներ, տաք եւ պաղ ջուրի առատ բաղնիք, թէյ, սուրճ եւ նախաճաշ, փափաքողներուն ճաշ եւ ընթրիք, ընտանիքներու համար մասնաւոր յարկաբաժիններ, լաւ սպասարկութիւն եւ դիւրամատչելի գին։

Ոլորը յարգելի յաճախորդներուն ինչպէս նաեւ օգտակարութեան կամ արտատհման ուղեւորութեան համար եկողներուն կ'ընծայուին ամէն դիւրութիւններ։

Անապարեցէք, փառեցէք եւ պիտի հատատամ
Ս. ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ
8—6

ԻՕՏՕՖՕՍՖԻՆ ՎԱՀԱՆ
YODOPHOSPHINE VAHAN

Հանրածանօթ զօրացուցիչ ու անուշահամ դեղ, որու գործածութիւնը վաւերացուած է կառավարութենէն եւ Ռ. Գոմիսէրութենէն։

Կը դարմանէ Մարմնական ամէն տկարութիւն, կը կազդուրէ ծննդաբեր կիները եւ նորածին մանուկները։ Ընթիւնի տկարութեան դէմ միակ դարմանն է։

ՇԻՇԸ ՄԷԿ ՄԷՋԻՏ ԱՐԺԱՔ

Կը գտնուի Հալէպի բոլոր դեղատուները; իսկ Պէյրութի մէջ Գալիփոեանցներու խանութ։

Կեդր տեղին Հալէպ Հանցէէ փողոց Վ. Սէմէրճիպաշեան դեղատուն
100—6

ՊԱՏԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Կը յայտարարեն իրենց յարգոյ յաճախորդներուն թէ Պուրնի մօտ ոսկերչներու օուկայի իրենց խանութին մէջ ոսկերիչներու յատուկ ամէն տեսակ զարդերներ կը ծախեն, դիմացներուն ընծայելով ամէն տեսակ դիւրութիւններ։ դիւրամատչելի գին։

ՏՕՔԹ. Ց. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Կը դարմանեն ակռայի ամէն տեսակ ծիւանդութիւններ եւ կը պատրաստեն ոսկիէ ակռաներ յոյժ դիւրամատչելի գիներով եւ առանց յարգելի յաճախորդներու ցաւ պատճառելու։

Հասցէ.— Բիլառնի փողոց Հալեպ
8—7

ԿԱՐԱՊԵՏ ԿԻՒԼՎԱՐԴԵԱՆ

Ատանայ հայ ծխավարձու, հաստատուած Ռ. քէմրի կեդրոնական շուկայի վրայ,

Կը ծախէ բոլոր գանգան տեղական օրիգինալ եւ ծխախոտներ նաեւ բէժիի սիկարէ եւ ծխախոտներ, թէնգէրի շատ համեստ պայմաններով։

Ատանայի օրիգինալներ թող փորձեն եւ զգի պիտի մնան։

8—3

ՍԻՆԷՄԱ ԳՕԶՄՕԿՐԱՖ
CINEMA COSMOGRAPHE
ԱՆՎԵՀԵՐ ՊԱՏԷՐԱԶՄԻԿԸ

Երկու տարով արկածալից հետաքրքիր շարժապատկեր ներկայացուած ԺԻԳՈ ՌՈՒԼԷՐԻ կողմէ։

Հռչակաւոր էլէն ՍԷՏՎԻՔ կը ներկայացնէ
ՀԱՅԱՄԵՆԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ԹԱԳՈՒՀԻՆ
Երկարալից մեծ տրամ երկու տարով
ՀԵԾԵԼՈՒՀԻԻ ՎԷՊԸ

Շարժապատկերային վէպ մը 10 դրուագներով, պատրաստուած է հռչակաւոր արուեստագէտ ԺԱԳ ՄԻՒԼՀԱԼԻ եւ իր արժանաւոր ընտանիքի ՀԷԼԷՆ ՖԷՐԿԻՍԸՆի կողմէն։

ԽԱՓԱՆԱՐԱՐ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Օրուան երկու տարբ

Փութացէք տեսնել այս նշանաւոր ֆիլմերը որոնք կը ներկայացուին սինէմայի ամառնային բաժնին մէջ

ԼԻԲԱՆԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

«Լիբանան» տպարանին մէջ կը կատարուին ամենեւին գործառնութիւններ.

Ամէն տեսակ հրատարակչական հրաւիրագիրներ (100 հատը 75 Ս. Գրշ.) Ֆիւրերու յատուկ շաքարի պարկեր, մանրավաճառներու յատուկ զանազան տուփեր, կոշիկի եւ գլխարկի տուփեր, գրաւաններու յատուկ էթիքէթներ եւ տուփեր ու տոմարներ, բժիշկներու յատուկ էթիքէթներ (Régistre), պոնդակապատներու եւ սրճարաններու յատուկ տեսակներ, ֆանէլայի, գուլպայի, թղթապանակի տուփեր, շաքարի, լօգումի, շաքլայի, շապիկի, բուտարայի, սիկարէթի տուփեր, քառագ վիզիթներ 100/30 Ս. դրուշի, հրատարակչական եւ նշանախօսութեան հրաւիրագիրները ոսկեզարդ տառով յարգելի յաճախորդներուն համար ձրի շնորհուելու թիւն։ Դպրոցական տետրակներ եւ զանազան գրենական պիտոյք։ Այլ ապրանքներ, ամէն տեսակ գիրքեր, հայերէն ֆրանսերէն արաբերէն եւ թուրքերէն լեզուներով ամէն տեսակ յայտարարութիւններ։

Վերոյիշեալ գործառնութեանց համար յարգելի յանախորդներուն կ'ըսենք թէ ամէն տեսակ դիւրութիւններ կատարեալ օգտակարութեամբ ու խղճմտանքով։ Ցանկանալու դեպքում համար կարելի է դիմել նաեւ Գր. Գարբու Անանեան Թիվ 724։

ՊԱՆԴՈԿ ԼԻՊԱՆԱՆ

Կը ծանուցանենք յարգոյ հասարակութեան թէ մեր պանդոկը կը գտնուի մեր ազգուր տեղերներ, լաւ սպասարկութիւն, սուրճ, թէյ, եւ կատարեալ գոհ գլուխ մեան մեզ այցելողները։ Ի՛ Դամասկոս, Նոր Գարաան, թրամվայի ուղիին վրայ, Մեքէնէն քով։

Ծէր և տնօրէն
ԷՍԱՏ ԱՂՈՒՏ ԷՖԷՆԴԻ ԹՕՖԻՔ ԶԱԼԷՑԻ
24—1

ՏՕՔԹ. ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԱՀՕՒՈՒՄԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ—ՀԱՀԼԷ

Կատարեալ խղճմտութեամբ ու առանց իր յարգելի յաճախորդներուն քու պատճառելու կը դարմանէ ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, կը պատրաստէ յոյժ խնամեալ կերզով ոսկիէ ակռաներ դիւրամատչելի պայմաններ։ Օգտուեցէք առիթէն։

ԹՐԱՆՋՕՍԻԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սոյն ընկերութիւնը կազմուած է Պէյրութի մէջ նշանաւոր կալուածատէր Խալիլ Պերպերի և Սեպրակ Ագրամօֆի մէջ։

Այս նորակազմ ընկերութիւնը մէկ նպատակ ունի Հայ և Արաբ ազգաբնակչի համարդների գործերը տեսնել։

1. Այն ամէն համարդներ որոնք մեր ընկերութեան կազմանէ կը դիմեն Ամերիկա կամ այլուր, եթէ ալլի բրոֆօմայի պատճառաւ ետ դառնալ ստիպուին, այն ընկերութիւնը կը խոստանայ նէթ ու գարնի ամբողջ ծախսը վճարել Պէյրութի նուազանգիստը հասնելուն պէս։

2. Այս ընկերութեան բժիշկը կազմանէ քննուզ ալլեր եթէ բրոֆօմա ունենան և եթէ ի վիճակի ալ ելլան շարունակելու, կը խնամուին բոլորովին ձրի մինչև կատարեալ բուժուիլ։

3. Այս ընկերութիւնը կարելի եղած ամէն միջոցները կը գործածէ ապահովելու համար գազիրակներուն քարը և հանգստաւէտ նաւերը և ծովուն վրայ համարդութեան միջոցին ամէն տեսակ հանգստութիւն կը խոստանայ, նաեւ ընկերութենէն պարտաքրելով հետեւեալ գազիրակներուն մինչև երթալիք կայանը։

4. Անոնք որ այս ընկերութեան միջոցաւ կը համարդեն, կը վճարեն այն գումարը ինչ որ պիտի վճարէին ուրիշ նաւային ընկերութեան։

5. Մեր ընկերութիւնը ապահովէ գործակցութիւնները կը կատարէ ճշգրտութեան և կարելի եղած արագութեամբ։

6. Այս ընկերութիւնը իր կարելին կ'ընէ գրամ չունեցող ազգաբնակները փոխադրել Ամերիկա մասնաւոր պայմաններով պետութիւն արաքելութիւն ստանալով։

7. Այս ընկերութիւնը կը թելադրէ Ամերիկա մեկնող համարդներուն որ եթէ ալլի բրոֆօմա ունին, չը մտնեն ոչ առանց նախապէս կատարելապէս գործածելու, քանզի բրոֆօմա ունեցող ալլերով բացարձակապէս անկարելի է Ամերիկա մտնել, ինչ որ վերջերս վերադարձող համարդներու պատգամն նոյնն է կատարեալ, ուստի առանց պայմանաւորելու ուրիշ նաւային ընկերութեան դիմեցեք։

8. Եթէ մեր ընկերութեան բժիշկը համարդի ալլի բրոֆօմայի բուժումը չատանէ նոր Ամերիկա մուտքը անարելի է Ուրեմն առիթէն օգտուեցեք։

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԹՐԱՆՋՕՍԻԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՐՊԱՐԻ ԵՒ ԱԲՐԱՄՕՖ

Հասցէ՝ Մուսալվար բաղ ծովի բաղնիքի դիմաց Փասթոր փողոց թիւ 79։ Գէյրութ։ Փափաքողներ կրնան դիմել գրաւոր կերպով եւ առանց նամակ եղած [illegible]